

Florina
MAMINA

*Femeia,
eterna
poveste...*

Cuprins

Femeia, eterna poveste... · 5

Am strâns toamnă după toamnă · 29

Și alte povești despre iubire... · 39

Antrenament pentru fericire · 58

Femeia, eterna poveste...

*Femeia, eterna poveste...
Nu te întreba cine este,
Iubește-o mereu...*

Sunt cuvintele unui vechi cântec, care a fixat, în timp, locul ce urma să-l ocupe în viață, în lume, și, mai cu seamă, în sufletul omului, ființa căreia i-a fost dat să împlinească două foarte importante meniri: continuitatea și farmecul vieții.

Femeia, eterna poveste..., așa încep versurile unei romanțe dedicate ființei, adeseori venerată, dar poate la fel de mult controversată.

Vorbind despre iubire, ne oprim în primul rând la creațiile literare, căci în ele, sentimentul amintit

este profund ilustrat și comentat. Totuși, și în operele literare, adesea femeia este învinuită pentru eşecuri și poate mai puțin venerată pentru împliniri. Chiar și genialul poet, Mihai Eminescu, *strivit sufletește de eterna poveste*, spunea, cu o notă de regret: *deși nu e decât femeie, e totuși altfel, nu știu cum...*

Nu putem trece neobservat acel *decât*, ce pare să evidențieze orgoliul masculin, coborând femeia într-un spațiu inferior. Chiar dacă versul următor: *E totuși altfel, nu știu cum...* încearcă o revenire, rămâne amarul acelei diferențieri, accentuate prin cuvântul *deși...*

Desigur că poetul, dezamăgit de infidelitatea inexplicabilă a femeii iubite, și-a exprimat astfel tristețea copleșitoare și intensitatea iubirii celebrului cuplu a fost adevărată în timp, prin finalul dramatic,

atunci când Veronica Micle nu și-a aflat împăcarea decât urmându-l în eternitate pe Mihai. Iar *femeia, eterna poveste...* a devenit, în timp, o expresie proverbială.

Celebrul poet, uneori contestat de voci care nu i-au înțeles opera, spunea despre iubire, numind-o *prilej pentru durere, / căci mii de lacrimi nu-i ajung și tot mai multe cere...*

Iar poemul care l-a supranumit pe Mihai Eminescu *Luceafărul poeziei românești* începe cu povestea iubirii în care, nu întâmplător, predomină fantasticul.

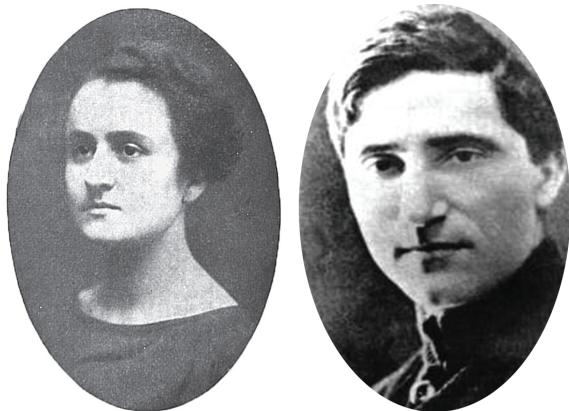
Și iată cum, nici măcar în planul fantasticului, acest sentiment nu-și află pe deplin împlinirea: *Trăind în cercul vostru strâmt, norocul vă petrece / Ci eu în lumea mea mă simt / Nemuritor și rece.*

În acest poem eminescian vina pentru trădarea iubirii aparține femeii, *desigur*, căci ea a preferat realitatea și nu visul.

Apoi, vorbind despre *eternul feminin*, putem observa cum, la un moment dat, incurabilul visător înclină și el către glumă, poate căutând astfel consolarea: *De-or trece anii cum trecură, ea tot mai mult îmi va plăce / Pentru că în toată a ei făptură, e-un nu știu cum și-un nu știu ce...*

Ultimul vers ne îndreaptă gândul către acel *etern mister...* adesea amintit de poet.

Dintre cuplurile pe care timpul le ocrotea cu grijă, până și el, care are mania trecerii..., distingem și povestea celor doi poeți, Otilia Cazimir și George Topârceanu.

În aparență, total diferiți ca fire, căci el era mereu vesel și zgomotos, iar Otilia plutea, suavă ca o părere...

Au avut motive care i-au apropiat și le poartă prin timp amintirea.

Aceia care au mai prins anii când Otilia venea cu drag la întâlnirile cu studenții, își amintesc de femeia foarte frumoasă, delicată și firavă, despre care nimeni nu ar fi crezut că se apropia atunci de vârsta de optzeci de ani.

Cu tenul ca de porțelan, pe care nu se instalaseră *semnele trecerii*, zâmbea suav, iar glasul ei te învăluia cald. Înfățișarea învingea timpul, iar versurile au îndreptățit încadrarea în evocarea *eternului mister*...

Începând cu titlul ciclului *Lumini și umbre* și continuând cu descifrarea semnificațiilor fiecărui vers, descoperim și vom descoperi mereu, sensibilitatea unui suflet contorsionat de trăirile enigmatice și contradictorii ale iubirii: *De azi încolo n-am să-l mai iubesc / Dar când îi văd privirile păgâne și zâmbetul copilăresc / Mă jur că n-am să-l mai iubesc, de mâine*...

Demult imaginea celor doi și-a ocupat locul cuvenit în *albumul amintirilor*... dar cititorii mai sentimentali descoperă, unii dintre ei, doar acum, că nici măcar în iubirea cuplului amintit nu a fost totul ca un vis frumos...

De fapt, chiar titlul ciclului *Lumini și umbre* anunță alternanța acelor stări, apoi versurile: *Mi-e fața împietrită ca o mască / Și-n ochi lumina-i gata să se stingă / Chiar diamantului ca să sclipească / Îi trebuie o rază s-o răsfrângă.*

Poate că nu toți, dar unii dintre cititori, n-au mers cu gândul mai profund, către descifrarea dezamăgirii Otiliei, ci s-au lăsat purtați de muzicalitatea versului care mărturisea suferința și dezamăgire în dragoste: *Mă iscodești ca pasărea de pradă / Mă urmărești cu ochii reci și răi / Dar uiți că, dacă-s urme pe zăpadă, / Noroiul e lăsat de pașii tăi...*

Vorbim despre eternul mister al femeii și descoperim, în versurile Otiliei, suferința din iubire a unui cuplu pe care multă vreme noi l-am crezut fericit. Dar ne consolăm poate cu gândul că, așa cum spun versurile Otiliei: *Supărările iubirii sunt ca ploile cu soare / Repezi, dar cu cât mai repezi / Cu atât mai trecătoare.*

Iar iubirea este atât de puternică încât are capacitatea de a depăși mereu încercările și Otilia sugera aceasta în versurile sale, în care poeta și-a exprimat suferința și dezamăgirile din iubire, tocmai pentru a dovedi cât de mult se implică, uneori, sufletul femeii, supranumită *eterna poveste...*

Cât poate ascunde sufletul unei femei? Cât poate iubi o femeie? Cum poate și cât poate ierta femeia? Cât de mult se implică ea în această trăire?

Acestea sunt întrebările care își află răspunsul în versurile Otiliei Cazimir. Ele pot fi privite ca o replică la dezamăgirea lui Mihai Eminescu, din versurile căruia răzbate acel sentiment al neîmpăcării față de ușurința sau mai bine zis dezinvoltura unor femei, referitor la comunicarea în iubire, acest sentiment înălțător și unic în felul său.

Valorificând experiența înaintașilor, poeții contemporani au înțeles că sentimentul iubirii trebuie întâmpinat cu entuziasm, iar dezamăgirea ar trebui lăsată în urmă.

Astfel, Nichita Stănescu exclama: *Du-mă fericire în sus și izbește-mi tâmpla de stele!*

Iar Marin Sorescu întâmpină același sentiment cu o ușoară notă de umor, tocmai pentru a preveni eventuale dezamăgiri, și, reinterprețând, în manieră personală mitul, ne spune cum *Dumnezeu a creat-o pe Eva, din coasta lui Adam, apoi, când Eva oficială a mers la piață după zarzavat, Adam a creat un harem intercostal și Dumnezeu l-a izgonit din Rai...*

Iată cum voita detașare a eului liric, de drama inevitabilă în iubire, este sugerată prin atitudinea poetului care aparent ironizează acest aspect, coborându-l voit în banal: *la piață, după zarzavat...* sau vorbind despre *haremul intercostal*.

Dar romanticul contemporan, Adrian Păunescu mai căuta nemângâiat iubirea în versurile: *Oriunde plec, tot sper s-ajung la tine / Și cred pe câte drumuri mă afund / Că orizontul meu e mult mai scund / Atâta timp cât pe un pământ rotund / Am parte de atâtea serpentine...*

Și iată cum poetul, după unii socotit *gălăgios și tupeist...*, dezvăluia o latură atât de importantă a personalității, sensibilitatea poetului romantic.

Din păcate, poezii amintiți anterior nu mai sunt printre noi decât prin versurile lor, însă nu trece neobservat, nici în ele, acel îndemn care învinovățește tot femeia pentru neîmplinirile iubirii: *Femeia, eterna poveste... / Nu te întreba cine este, iubește-o mereu.*

Este firesc ca, vorbind despre iubire, gândul să se îndrepte către poezi însă, pentru o analiză mai profundă a sentimentului, domeniul cel mai bogat în argumente și ilustrarea acestei trăiri, rămâne categoric proza.

Iar dintre prozatorii noștri cunoscuți și apreciați pentru profunzimea acestei analize, Camil Petrescu deține, după cum s-a dovedit, un loc central.